

Taannoin kuvailee hellepäivän viettoja toimituksessa takavuosina:

Keskuspöytä oli kolmannessa kerroksessa, jonka ääressä toimitussihteerit istuivat. Paitsi [Antero] Häilä. Keski-ikäisen hellepäivänä hän oli rojahtanut pöydälle makaamaan, niukat sortsit jalassa ja lihaisa yläruumis paljaana. Hän oli asentanut kaksi pöytätuuletinta molemmin puolin siten, että kumpikin leyhytti kainalokarvoja. Oli sunnuntai ja poliitikoilla oli tapana kuskata pyhäpuheitaan toimitukseen siinä toivossa, että niitä julkaistaisiin lehdessä. Kulunvalvonnasta ei silloin ollut tietoaakaan.

Läpi latomon toimituksen keskuspöydän ääreen suunnisti äärioikeistolainen kansanedustaja **Georg C. Ehrnrooth**. Vanhan ajan herrasmies tuijotti hetken mykistyneenä Häilän ruhoa ja kysyi sitten korostetun kohteliaasti: "Anteeksi, voisinko saada tavata Helsingin Sanomien toimitussihteeriä?"

"Minä olen", murahti Häilä.

Ehrnrooth jätti puheliuskat pöydälle sanomatta sanaakaan ja poistui.

"Kipeä tilittäjä" kertoo juttukeikasta Huippuvuorilla:

Perillä **Jukka Gröndahlin** ja minun oli määrä vuokrata helikopteri. Millä rahoilla, olin kysynyt matkapalvelusta, ja minua oli opastettu: "Pyydätte lähettämään laskun osoitteella Sanoma Corporation. Siitä ne tykkää."

Ne tykkäsivät, mutta puoli tuntia kopterilla maksoi muistaakseni 15 000 kruunua. Minulle Longyearbyenissä tuli hiki, ja ehdotin Gröndahlille, innostuneelle freelancerille, että soittaissimme sentään kotiin ja kertoisimme taksoista.

"Kannattaakohan soittaa", Gröndahl epäili, "kun tänne asti ollaan sentään tultu."

Emme soittaneet. Teimme matkalta muistaakseni kolme juttua, joiden kustannuksiksi laskimme yli 70 000 markkaa. Kukaan ei ikinä kyseenalaistanut tuotoksen ja panoksen suhdetta.

"Visuaalinen näkemys" paljastaa, miten valkoinen kärpässiäni päätyi kuvittamaan ruokasienijuttua:

Kaupunkisivuille oli tulossa mainio sienestysjuttu, johon haastateltu asiantuntijaa pääkaupunkiseudun sienipaikoista ja kuvattu kääpä ja kiillesieni poikineen. Tuoreiden sienikuvaksi valittiin hyvissä ajoin mustarousku, veitsi vierellään. Mutta jotenkin se alkoi illan edetessä näyttää valjulta valinnalta. Oli aika hiljaista, ja joutessaan kesätoimitussihteeri ja tuoreita avustava kuvatoimittaja katsastivat uudelleen koko sienikuvasatsin.

[...]

Ja löytyihän niitä vielä parempiakin otoksia. Litteähattuinen ja huolella nimetty, mutta kovin arkinen sieni sai väistyä visuaalisesti paljon jämäkemmän ja selkeämmän otoksen tieltä, kuvatoimittaja ja toimitussihteeri päättivät yksissä naisin. Tosin juuri

tämän sienien nimeä ei harmillisesti ollut kuvan tiedoissa, mutta viimeisen tuoreet-iltansa hyperventilaatiossaan kesäsihteeri ei kiinnittänyt tähän pikkuseikkaan suurempaa huomiota.

[...]

Kun kesätoimitussihteeri saapuu seuraavana päivänä yövuoroon, viimeiseensä, hänen piti ensitöikseen alkaa käsitellä kuvallista oikaisua etusivun sienivalinnastaan.

Kuvatekstin "Sienet ovat parhaimmillaan nuorina" muotoilu oli mahdollisimman huono kuvaan, jossa kaikesta päätellen oli valkoinen kärpässiäni.

Kun vielä ylihuomisen HS kertoi, että poikkeuksellisen useita myrkkysieniä syöneitä oli joutunut viikonloppuna hoitoon, kesätoimitussihteerin kesäfililis vaihtui piinaviikkoihin.

...ja eilispäivän tekniikasta:

"31081986" muistelee latomon valmistautumista Kekkonen kuolinuutiseen:

Olin illan aikana käynyt latomossa katsomassa Kekkonen nekrosivuja. Ne roikkuivat valkoisina lakanoina koukuissa taittopöytien päällä. Joskus joku taittaja otti sivun alas, nirhasi pienellä puukolla pienen tekstinpalasen irti ja kiinnitti sen mehiläisvahalla takaisin. Työ viimeisteltiin jyräämällä liuskoja pienellä telalla. Kaiken piti olla kunnossa. Latomon tunnelma on kuin kirkossa. Normaali ronski puhetyyli on – tilapäisesti – vaihtunut hiljaiseen supatukseen. Kaikki on valmista kuolinuutista varten.

"En meccanopojke berättar" kuvailee uuden tekniikan saapumista toimituksiin:

Uusi tekniikka tuli Sanomien toimituksiin Ilta-Sanomien kautta. Ensimmäinen toimitusjärjestelmä otettiin käyttöön muistaakseni 1978. Text II oli hankala ja kömpelö päätelaite, ja kaiken lisäksi niitä riitti säästösyistä aluksi vain kiireisimpään uutistyyöhön. Oli käytännöllisempää naputtaa juttu kirjoituskoneella (ja jos aikaa jäi, siirtää se sitten Text II toimitusjärjestelmään), kuin jonottaa vapaata päätettä.

"Offset" kertoo laitteiden tuplavarmistuksista:

Toimitusjohtaja **Väinö J. Nurminaa** ja hänen jälkeensä offsetpaimon johdosta tullut **Jaakko Rauramo** seurasivat tarkoin painoalalla tapahtuvaa kehitystä koko maailmassa, ja heidän ansioistaan uusi tekniikka otettiin nopeasti käyttöön Sanomissa. Kun yhtiössä hämmästeltiin muutoksen nopeutta ja epäiltiin tekniikan varmuutta, Rauramo rauhoitti toimitusväkeä vakuuttamalla muutoksen onnistuvan. Hän vielä lisäsi, että kaikkia teknisiä laitteita löytyi vähintään kaksi kappaletta. Ei siis syytä huoleen.

Mutta aivan kaikkea ei varmistettu. Eräänä kesäyönä ukkonen iski Ludviginkadun tekniseen laitteistoon ja juuri siihen kohtaan, jossa lasersäde "lukee" valmiiksi taitetut sivut tai sivu-

